

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

A kereskedők és az adóreform.

A tervezett új adóreform állandóan hullámszásban tartja az ország közvéleményét. Az ország lakossága, idegesen, nyugtalanul fogadja e reformot, amelynek már ismeretes rendelkezéseiből a közönség úgy látja, csak újabb terheket kap a már meglévő súlyos terhekhez.

Eölként pedig a kereskedők fogadják idegenkedve, sőt elkeseredve az adóreformot, mert szerintük rájuk nézve különösen súlyos terheket jelent ma a reform.

Az ország kereskedői között állandóan folyik az akció, hogy az adóreform egyes rendelkezései megváltoztassanak s számtalan gyűlésben foglalt már állást az adóreform ellen.

Az ország kereskedőinek központi egyesülete, az Emke is állást foglalt az adóreform dolgában.

Konstatálták, hogy a pénzügyminiszter méltányolta is már a kereskedők érdekeit és a kereskedőket különöbben érdeklő következő irányban való módosítását helyezte kilátásba:

A jövedelemadó tekintetében az adómentes létminimum határa 600 koronáról 800 koronára emeltetnék és 15.000 koronáig mérsékeltené annak skálája is. Az adó kivétele körüli eljárás is módosulna akként, hogy míg a javaslat szerint a bevallási kötelezettség a jövedelemre terjedne ugyan ki, a javaslat 26. szakasza esetében elegendő a jövedelem forrásainak megjelölése. Másfelől az adózók alkalmazottainak úgy tanuk, mint szakértők minőségében való meghallgatása egyaránt ki volna zárva, a könyvek átvizsgálását csakis a pénzügyi tisztviselő teljesítheti és a vizsgálatba a bizottság tagjai, vagy szakértők nem vonhatók be. Ha a fél vallomást nem ad, csupán 1 százalékos adópótlék előírásának van helye. Az 5 százalékos pótlék akkor fizetendő, ha a vallomás a pénzügyigazgatóság felhívására is elmarad. A panasz-jog lényegesen kibővítették, amennyiben az

adózó a felszólamlási bizottságnak helybenhagyó határozata ellen is élhetne panasszal, mielőtt az előző évi adót meghaladó adó állapotot meg, vagy pedig az adókövetés az illető adózónak az adófelszámamlási bizottság kerületén kívül levő jövedelmeit is érinti. Végül a jövedéki kihágásokra vonatkozó intézkedés is oly irányu, átalakítást nyer, hogy a jövedéki büntető-eljárás alá csak oly vallomások vagy válaszok esnek, amelyekben a szándékos félrevezetés nyilvánvaló.

A kereseti adó körében az adó kulcsa tekintetében engedményt elérni nem sikerült és így a kereskedelem és ipar kereseti adójának kulcsa a javaslatok szerint továbbra is 5 százalékos maradna.

A kereskedők a kilátásba helyezett módosításokkal nincsenek megelégedve, mert szerintük, a kereseti adóteher elviselhetetlen magas 5 százalékos kulcsa változást nem szenvedett és mert a jövedelmi adóteleknek csekély enyhítése mellett is a magyar iparos és kereskedő jóval magasabb adóterhet lesz köteles viselni, mint a hasonlíthatatlanul kedvezőbb gazdasági viszonyok közt élő osztrák ipar és kereskedelem; a versenyképesség és a létfeltételek sértetlensége érdekében pedig elvitázhatatlan követelmény, hogy a monarchia két államban az adóteher legalább is egyenlő legyen.

A magyar kereskedők tehát tovább folytatják a mozgalmat az adóreform megfelelő módosítása érdekében.

A kereskedők állásfoglalását regisztrálva, konstatálható, hogy a kormány nem helyezkedik velük szemben rideg elutasító álláspontjára, mint annak a miniszterelnök már bizonyosságát adta. Tulságos idegességre tehát nincs ok, mert a miniszterelnök előbbi kijelentései remélni engedik, hogy a kormány az adóreform megvalósításáig még módját fogja találni a megnyugtató megoldásnak.

Felhívás a keresztény-szövetkezetek barátaikhoz.

Kereszténynyé kell visszaalakítani a kereskedelmet, az ipart, hogy kereskedelem és ipar visszafoglalja a nagy társadalmakban azon közgazdasági fontosságot, mely megilleti, amelytől megfosztották azokat, akik kereskedelemben és iparban csak kereseti fogást látnak, melyek segélyével azokat, akik szükségleteiket kielégíteni kénytelenek, kizsákmányolhatják.

A keresztény egyén azonban még gyenge, hogy felvegye a versenyt azon idegen fajjal szemben, amely a magyar kereskedelmet, tág lelkiismerettel, a hatalmába kaparította.

Szövetkezni kell tehát a keresztényeknek. Fogyasztási árszövetkezeteket kell alakítaniok mindefelé. Elérik ezzel azt, hogy a termelő biztosabban és jobban értékesítheti termékeit, a fogyasztó pedig olcsóbban szerezheti be szükségleteit, mert nincs kitéve a nyerekedő üzér lelkiismeretlenségének.

Felhívjuk a keresztény szövetkezetek és az érdeklődők figyelmét, hogy *Dávid Ferenc a keresztény szövetkezetek országos szervezője* aki rövid működése alatt az ország különböző részeiben száznál több keresztény szövetkezetet szervezett.

vasárnap e hó 5-dikén délután 4 órakor a katolikus legényegylet dísztermében szabadelőadást tart a keresztény szövetkezetekről.

Idők jele.

— Kimondottan antiszemita ujság. —

(M.) Idők jelének kell tartanunk már azt is, ha valahol antiszemita érzelmi ujság jelenik meg; hát még ha kimondottan az s ha még a címe is „Antiszemita.”

Sugyan hol merészkedtek a gójok „ily” felekezetieskedő ujságot alapítani? — kérdezhetnék tőlünk kíváncsi zsidó olvasóink.

Sajnos, hogy csak Horvátországban és nem nálunk Magyarországon, a hol sokkal égetőbb szükség volna rá, mint ott.

Eppen ma vettem kézhez annak első számát. Címe: „Antiszemita.” „A horvátországi antiszemita liga hivatalos közlönye.”

Célját a zsidókra nézve szerencsétlen 13 pontban foglalja össze, a melyek életvalóságát főleg a következők jellemzik:

1. „Azt akarjuk, hogy a nemzeti keresztény ipar, kereskedelem, földművelés a kellő virágzásnak induljon.”
2. „Azt akarjuk, hogy napfényre kerüljenek a bevándorlott zsidóságnak galásd

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt megszűnteti a köhögést, váladékot, éjszai izrádást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára éveganként 4.— korona.

reánk keresztényekre nézve szerencsétlen fondorlatai."

3. „Azt akarjuk, hogy ne zsidó legyen az ur minálunk, mint Magyarországon."

4. „Azt akarjuk, hogy megmentessék mindaz a mi még megmenthető, a nemzeti kereskedelem és földművelés számára."

5. „Azt akarjuk, hogy felekezeti különbség nélkül összesse, keresztény polgártársaink arra a közös célra egyesüljenek, hogy a zsidóság mindent felfaló sárkányát meggyőzhessék."

6. „Azt akarjuk, hogy akik egy nyelvet beszélünk, mindnyájan testvérekké legyünk, mint a hogy az jó keresztényekhez illik s hogyvégre valahára megszűnjön közöttünk az az áldatlan testvérharc, melynek a mi közös ellenségünk a zsidóság örül legjobban."

7. „Azt akarjuk, hogy immár vége szakadjon annak a lelketlen uzsorának és csalásnak, a melylyel zsidó polgártársaink az egyszerű népet eddigelé szipolyozták."

8. „Azt akarjuk, hogy a zsidók is legyenek földművesek és munkások, s hogy ne csak spekulációból és üzérkedésből éljenek."

9. „Azt akarjuk, hogy a zsidóság egyszer már megtanulja becsülni azt a nemzetet, melynek körében él és hogy minden körülmények között támogassa azt, a mi közös nemzeti és nem azt, a mi zsidó érdek" és így tovább.

Mintha nálunk irták volna meg ezeket a pontokat, olyannyira egyeznek a magyarországi zsidóság magatartásával.

Ott még csak a szegény népet kezdték ki, nálunk már mindenkit és mindent.

Ott még csak a tudatlan, falusi birkákat nyírták meg furfangos családai s lelketlen uzsoráskodásaik által, nálunk nem egy vidéken amugy becsülettel végezték már el ezt a nemzetpusztító műveletet, ugyanarra, hogy a vagyonából kiforgatott népet maga az állam kénytelen oltalmába venni. De itt még nem állt meg a „szétszórtságában is diadalmas faj."

Megfertőzte kulturánkat, elpogányosította közérkölosünket, felekezettlené tette keresztény államiségünket, liberálissá politikánkat s prostituálttá sajtónkat, kezében a tőke, kezében a nagyipar, kezében a kereskedelem s kezében a hatalom.

Erőszakos fellépésével megfélemlítette a népet, kezes bárányává tette a hatalmon levőket s a hatalom mámorától megrészegetülve elbizakodottságában már annyira ment, hogy meggyalázta a magyar történelmet, kulturbestiákká proklamálta nemzeti hőseinket, üres fogalommal deklaráta a hazát s a becsületet, hülyeségnek s babonának keresztelte el a szent kereszténységet.

Es mi még mindig csak alszunk és hallgatunk.

Horvátországban jobban törődnek a néppel, mint minálunk. Ott kimerik írni s kimerik mondani, hogy hol az igazi nemzeti veszedelem s e nemzeti veszedelem ellen nyíltan fel is mernek lépni. — Boldog Horvátország!

Hát mi mikor fogunk nyílt kártyákkal játszani? Féltő, hogy akkor már későn lesz. — No de addig is tegye meg minden keresztény és magyar az ő kötelességét!

A katonai kérdések. Kossuth Ferenc ma korán bejött a képviselőházba, a hol a függetlenségi képviselők természetesen elárastották a tegnapi audencia lefolyását illető kérdésekkel. A kereskedelmi miniszter mosolyogva tért ki a faggatások elől:

— Minden a legjobban ment. — mondta. Nincs semmi különös mondanivalóm.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 4. A zenede hangversenye a főgimnázium tornaosarnokában d. u. 6 órakor.

— **A közjegyzői állások szaporítása.** Günther Antal igazságügyi miniszter a királyi közjegyzői állások szaporításával foglalkozik. A miniszter terve szerint az összes nagyobb vidéki városokban új közjegyzőségeket fognak szervezni.

— **Eljegyzés.** Becker Henrik, gépészmérnök, eljegyezte Kertész Irma kisasszonyt, Kertész Sándor dr. szabadkai tisztii főorvos leányát.

— **Közúti hid Ujvidék—Pétevárad között.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter értesítette Ujvidék város közönségét, hogy az Ujvidék—Pétevárad közt építendő állandó közúti dunai hidra vonatkozó előmunkálati engedélyt Ujvidék város közönségének megadta.

— **Hafiz.** Ily című teljesen eredeti, Szabadkán játszódó énekes színművet ad elő szombaton és vasárnap este 8 órakor a szabadkai Katholikus Legényegyesület. A szerzők közül csak a zeneszerző Kersch M. árulta el nevét, de úgy hisszük, a szövegírója is közöttünk él. Érthető tehát az az érdeklődés, mely Szabadka minden rétegén a darab iránt nyilvánul. Jegyek előre váltathatók az egyleti elnökségnél mátol fogva délután 4—6 óra között.

— **Nagy tűz a központi egyetemen.** A központi egyetem egyetem-téri részén ma a reggeli órákban nagy tűz volt. Csak a tűzoltók erős és gyors munkájának köszönhető, hogy a tűz nagyobb kiterjedésű nem lett. A kár így is meghaladja a tízenkétezer koronát.

— **A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Szegeden április hó 12. napján d. e. 9 órakor a Szeged-alsóvárosi új vízmű telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza-Lajos-körút 9. sz.) beküldendők.

— **Három horvát rablógyilkos kivégzése.** Bonról jelenti egy táviratunk: Ma reggel végezték ki a Baje, Kanter és Beslac nevű három horvát embert, akik 1907. július 19-én Naaf vendéglőst és feleségét, valamint a náluk lakó Lohmar zu Durbusch özvegyet meggyilkolták és kiket e miatt mult év október havában halálra ítélték. A kivégzési aktus mintegy 20 percet vett igénybe. Az akkoriban elítelt öt horvát egyike, Rupcsics az ítélet kihirdetésének estéjén felakasztotta magát. Kokotovic, a legifjabb bűnös ítéletét életfogytiglani fegyházra változtatták át.

— **Tűz.** Zentáról írják: Hétfőn virradat felé rémes, trombitazajra ébredt a város lakossága. A felsővárosi temető és Wiener és Kis butorgyára közti területen tűz ütött ki. A városi tűzoltóság szokott gyorsasággal vonult a színhelyére s a tüzet néhány perc alatt elnyomta. Mint kiderült a többi izben hazatoloncolt Farkas Mihály okozta a tüzet. Egy szalmakazal volt Farkas éjjeli oduja: ott szokott éjjelenként nyugalomra térni. Virradat felé hűvös, csipős levegő lengedezett, Farkas fájni kezdett, miért is eszébe ötlött, hogy pástortüzet gyújtson, s annál melengesse dermedő tagjait. A láng azonban elharapódzott, belekapott a szalma kazalba és rövid idő alatt elhamvasztotta azt. A csendőrség Farkas Mihályt elfogta bekísérte a rendőrkapitánysághoz, ahol fogva van. Gyujtogatás miatt kerül a büntető bírág elé.

— **A petróleum ára.** Az amerikai verseny ellen harcoló belföldi kőolajfinomítógyárak legutóbbi kísérlete, a határidőre való

kőolajszállítási üzletek megkötése, nem járt eredménnyel s így előreláthatólag a belföldi kőolajfinomító gyárak nagy része a jövő üzletét veszteséggel fogja lezárni. A kőolajüzlet most is rendkívül veszteségekkel dolgozik. Magyarország és Ausztria kőolajfogyasztása körülbelül haradfél millió métermázsa és ha a mai 25 koronás árat a tavalyi 35 koronás árral szembeállítjuk, úgy a kőolajipar veszteségét ez évben 25 millió koronára becsülhetjük. Ebből sokan a kőolajipar válságára következtetnek. Eddig a kormány az amerikai kőolajiparnak a belföldi kőolajipar ellen megindított harcot közömbösen nézte, valamint azt is, hogyan támadták meg gyökerében a belföldi kőolajipar kiviteli politikáját és ha ezek az állapotok továbbra is így maradnak, valószínű, hogy több gyárnak a bukását fogja maga után vonni. Az üzleteket ugyan megkötötték már a jövő évre, de a viszonyok jövőbeni alakulásától függ, hogy vajjon a harc újból ki fog-e törni. A nyári üzletmenet alatt, mely rendszeren csendes szokott lenni, nagy előkészületeket tesznek s ha a nagyobb kőolajfinomítók meg nem egyeznek a legalacsonyabb árra, mely ár 23—24 korona közt keresendő, úgy ismét erős harc fog bekövetkezni.

Agyonszurta a barátját.

Esküdtszéki tárgyalás

Becze Pál, tompa-kelebiai lakos állott ma az esküdtbírótság előtt, szándékos emberöléssel vádolva. Az esküdtbírótság elnöke Salánki volt, a vádat Winckler királyi ügyész képviselte, a vádlottat Farkas Zsigmond védte, a meggyilkolt özvegyének képviselője Békeffy Gyula dr. volt.

Még a tél folyamán történt, hogy Becze Pál, ennek testvére Mátyás, Stauf Mihály és testvére Antal egy hetivásár napján a vásár után a Halasi uton levő Szádeczky-féle korcsmában boroztak. Becze Pál és Stauf Mihály üzlettársak voltak.

Délután az udvarban Stauf Antal és Becze Mátyás tréfából civakodni kezdtek. Stauf megfogta Becze Mátyás haját, s ezekkel a szavakkal kezdte cibálni: ej de jó kucsiber hajad van.

Stauf Antal kérte Becze Mátyást, hogy ne bántsa a haját, mert azért nagyon haragszik.

A civakodás közben jöttek ki a korcsmából Becze Pál és Stauf Mihály. Amint ez utóbbi meglátta a civakodókat, közölközött. Testvérét félrelökte, Becze Mátyást meg a kezével tartotta vissza a verekedéstől. Amikor a kocs melől Becze Pál látta, hogy Stauf Mihály a testvérét fogja, elővette mellénye zsebéből a bicskáját, s Stauf Mihályra rohanva, a bicskát ennek szívébe döfte.

Látva ezt a jelenlévők a gyilkosra akartak rohanni. Mikor ez ezt észrevette, elszökött, de azért néhány ütlegtől nem menekülhetett meg. Menekülés közben a bicskát eldobta.

Stauf Mihályt a kórházba szállították, ahol másnap meghalt.

Becze Pál részegségével védekezett, s nem akart bűnére visszaemlékezni. A tanuk azonban valamennyien ellene vallottak, bizonyítják egyuttal azt is, hogy a meggyilkolt egyike volt a legszelidebb embereknek. A tanuk vallomása szerint Becze Pál ittas volt ugyan, de beszámíthatatlan állapotban nem volt.

Az ítéletet holnapi számunkban közöljük.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmunkák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

=: könyv-, papir- és írószerekkereskedésében =: Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugsavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: BEREGI LAJOS urnál Szabadkán.

Kapható gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

50-7

Folyó hó 3-án, pénteken este
szinielőadás után
TOMBOLA
az Otthon kávéházban.

A zenét Bodrics Miska kitűnő zenekara szolgáltatja.

Versendi Gyula,

351-2-2

az „Otthon” kávéház tulajdonosa.

**A szabadszerelm, a szociáldemokrácia
s a baptisták.**

— A jóízű munkásság s az éber
csendőrség figyelmébe. —

Tavankut, 1908. március 31.

(W.) Valóban gyönyörű egy társaság,
de még sokkal gyönyörűbb annak dicső
története.

Tavankuton vagyunk. Szép, verőfényes
napon bátor kis hitvalló csapat jó össze a
tavankuti Keresztény Szociális Egyesület
szerény, de barátságos helyiségében. Vala-
mennyi tette kész, buzgó harcosa a keresz-
tény szociális eszméknek. A Szabadkáról ki-
rándult szónokot mind feszült figyelemmel
hallgatja s a csábitóan csillogó keresztény
szociális programmagyarázata közben
gyakran hangos helyeslésben tör ki.

A szónok beszédét bevégezvén a je-
lenlevőkkel barátságos beszélgetésbe ele-
gyedik. — Előkerül mindenféle dolog: szo-
cializmus, vallás, politika, templom, párbér,
stóla, autonómia stb. Végül rákerül a sor
az ugynevezett „új hitre” is.

Ekkor feláll egy értelmesebb tapasz-
talt földmunkás és szenzációs leleplezéseket
közül az ottani, de különösen a szomszéd
kelebiai ujhüekről s a szigorú erkölcsű (?)
szociáldemokratákról.

Leleplezéseinek során általános meg-
botránkozás közepette főleg a következő alá-
valóságot tárgyalta a legmaróbb gunnyal:

Egyik Simics nevű tompai elvbarátun-
kat különösen szeretett volna körükben látni
s egyre csalogatták, egyre hivogatták, hogy
legalább egyszer jelenjék meg imáikon, majd
meglátja, hogy rögtön felesap ujhüenek. —
Simics a kísértésnek sokáig férfiasan ellen-
állott, de a férfias ellenállást csakhamar
meggyőzte a női kíváncsiság s ő közéjük
elment.

Fanatikus buzgósággal végzett ima
után az imádkozók szép rendben széteszot-
tak: persze Simics is velük tartott. Utköz-
ben hozzájuk csatlakozott egy a legfanati-
kusabbak közül s újból kérdezősködni kez-
dett elhatározása felől. Simics vállvonogatva
felelt, mire a kísértő a határozatlan válasz
miatt nagyobb bátorságot vett magának s
titkos üzelmeikről is elkezdett egyet-mást
elmondani. Végül azt is megmondotta neki,
hogy nem minden öszsejövétel végződik így
simán, mert mikor az igazi testvérek végzik
az imát, olyankor tovább is ott maradnak s
kiki avval a nővel hál, a kivel kedve tartja.
— Szegény azt hitte, hogy Simicsét ezzel
sikerül majd meghódítania, de a derék ke-
resztény nem állt kötélnék s szó nélkül fa-
képnél hagyta a rosszlelkű kísértőt. Ezután
az összes jelenlevők a legmélyebb utálat s
a legnagyobb megbotránkozás hangján tár-
gyalták az épületes eseményt.

Mikor pedig utána kérdezősködtünk, vaj-
jon kik azok, a kik leginkább térnek át az
új hitre, azt a választ nyertük, hogy a sza-
bad szerelmért rajongó szociáldemokraták.
Nem csoda tehát, hogy épen a szociáldem-
okraták azok, a kik leginkább vetik oda
magukat az új hitűek buja karjaiba.

Mi csak gratulálhatunk ehhez az újabb
szövevényhez, egyuttal azonban a legkomo-
lyabban hívjuk fel az illetékes tényezők
figyelmét a baptisták eme közérkölesöket
sértő üzelmeire.

**Ismerőseink körében terjesz-
szük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”**

A vadházasság vége.

A vadházasság ma ismét megteremté
keserű gyűlöcsét. Egy szerencsétlen nő, mert
összeveszett a vele vadházasságban élő fér-
fiával, akitől nem volt joga kimélete, elis-
merést követelnie a törvény előtt, öngyil-
kosságot követett el. A szabadszerelm gyü-
mülése majdnem mindig az öngyilkosság,
vagy e végleges elzülés, mert a nőnek
nincs hite, s a hit gyengülésével elveszíti a
megtéréshez szükséges erkölcsi erőt. A sza-
badszerelm hirdetői tehát csak a bűn ken-
gyelfutói, a bűn terjesztői.

Kovács Julia már régebben vadházas-
ságban élt egy idevaló emberrel, akivel teg-
nap összeveszett. A civakodás az öngyilkos-
sági szándékot érlelte meg a szerencsétlen
nőben.

Mielőtt azonban öngyilkosságát elkö-
vette volna, összeszedte a férfi minden ruha-
neműjét s azt hamuvá égette. Az autodafé
befejezése után marólugot ivott. A hazatérő
férfi kinos vonaglásban találta a nőt. A men-
tőkhöz sietett, akik a szerencsétlen öngyil-
kóst a Mária-Valéria kórházba szállították.
Belső égési sebei az orvosok véleménye
szerint életveszélyesek.

SZINHÁZ.

A gyermek.

Abonyi Arpádnak, a jőnevű regény-
írónak ez első színművét két hét előtt mu-
tatta be a budapesti Nemzeti Színház. Ná-
lunk szerdán este került színre és nagy si-
kert aratott.

A stari-bródi garnizónba új kadét érke-
zett, Ujlaki György (Szigethy.) Nagyon
kedves fiu, őszinte, becsületes és bátor, kit
mindenki megszeret. Megérkezése napján
pezsős vacsorát ad tisztársainak, de hangos
mulatozásuk nem tetszik a mogorva, s ön-
magával is elégedetlen Kindermann száza-
dosnak (Bocsó), ki csendre inti őket. A be-
csipett kadét azonban felesel. A kapitány
kölyöknek címezi, mire ő a trotl szóval vág
vissza. A többi tiszt bravót kiált, a kapitány
dühöngve távozik, s mint az ezred legjobb
vivója halálos párbajra keresi a kadétot, ki
kijózanodván, bocsánatot akar kérni meg-
sértett felebarátjától. Ennek azonban csak
a feleségét találja otthon (Markovics), ki
megígéri, hogy mindent rendbehoz. Bátyjá-
hoz, Radák őrnagyhoz (Könyves) siet, el-
mondja az esetet, s kéri az új kadét irányá-
ban jóindulatát. Radák a törzskönyvből meg-
tudja, hogy a kadét anyja az ő egykori
imádottna, özv. Ujlakiné (Tóth), kit csak
szegénységük miatt nem nem vehetett annak
idején feleségül. Sőt a fiu születése öszsevág
az idővel, melyet ő Ujlakiéknál töltött. A
feltámadó sejtelem ösztönzi, hogy pártfogá-
sába vegye a fiut. A párbaj hírére Stari-
Bródba érkező anyjától megtudja, hogy sejt-
elme való. A mogorva kapitány enged
Ujlakiné kérésének, megbocsát a fiunak, de
újabb sértéssel illeti. Az őrnagygyal való
emiatti öszseszólalkozásában a fiut fattyunak
nevezi, az őrnagy megkorbácsolja, mire az
ezt követő párbajban a híres vivó leszurja.
Haldokolva elbucszik Ujlakinétől. Györgyöt
megcsokolja, s egy szót sug a fülébe bu-
csuzásként:

— Fiam!

Ennyi a darab foglalatja, mely bővel-
kedik hatásos jelenetekben, s megkönnyez-
teti a nézőközönséget. Elfelejtjük, hogy a
mű drámai szerkezete nem legkiválóbb, hogy
a színmű inkább jó regényre, mint szinda-
rabra emlékeztet, s a felvonások végén
meghatottan tapsoltunk. Ha Abonyi beleszo-
kik jobban a színműírás technikájába, még
nagyobb hatást produkálhat. A szindarab
nálunk úgy került színre, mint ahogy a
pesti premíer után mutatták be, a felesleges
sallangok kihagyásával. Így pl. hiányzik a
második felvonásból az orfeum-hölgyek
dözsölése a tiszturakkal. Így is van
rajta valami hosszadalmasság, regényirői
terjengőség, mint pl. egyes részletek a II.

felvonásban Radák és özv. Ujlakiné beszél-
getéséből, nemkülönben a III. felvonásban
is. A kis kadét meg Leontin naiv szerelmét
se fűzi össze elég drámai ügyességgel a
szerző a színmű meséjével. Mindazáltal így
is nagy hatást tett a darab, amiben annak
az elsőrendű, kifogástalan előadásának is
része van, melyben nálunk színrekerült. A
szereplők egytől-egyig kitűnően alakítottak.

Műsor:

Péntek: Varázskeringő.

Szombat: Orpheus a pokolban.

Vasárnap: d. u. Tündérszerelm. Este:
Csókon szerzett vőlegény.

Ne köhögj! Igen ám, de muszáj.
Ki mondja azt neked?
Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett
utifü kivonatot, amely a legbiztosabb szer kö-
högés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmaka-
csabb eseteknél is. Az Illés-féle utikivonattól
három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és
egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála
és köszönőiratok az egész országból. — **Ara üve-
genként 1 korona.** — Kapható a készítőnél:
IFJ. ILLÉS ANTAL vörös kereszt gyógytárában
Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta
helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz
előleges beküldése mellett eszközölhetnek. 325-4

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: **Körmöczy Ernő.**

93

Don Antonio hangja meg-megcsuklott
a zokogástól magyarázat közben. Donna Emi-
lia lehajtott fővel térdelt a függöny előtt.
Donna Matteo szelid mosollyal nézte a bá-
bukat, s lelkében felmerült a palermói pas-
siójáték jelenete, mely szent hivatásához
való elhatározását érlelte meg benne.

S mikor elfogták, s megkínózták az is-
teni Mestert, a jóságos Jézust, nagyon, de
nagyon elszégyelték magukat az ifjak. Hisz
előbb az ő szívükbe is beférközött a gyűlö-
let, felebarátjuknak ők is romlására voltak,
Ok is olyan álnok, gonoszlelkűek voltak,
mint a farizeusok, mint ezek a rómaiak itt.
Magszényenülés nélkül rá sem gondolhattak
volna tán. Ah! Csak Don Antonio is meg-
bocsásson újra!

V.

A vasgyűrűs leányzó.

Donna Micaelának sokszor eszébe jutott
az a szegény kis varróleány, kit leánykorá-
ban Cataniában majd mindennap látott. Ala-
csosny, szűk házikóban ott lakott a Palmeri
palota mellett. Orákat töltött a kis kapuban
ülve, s szorgalmasan öltögette a tüt sovány
kis kezével. Munka közben dúdolgatott, éne-
kelt is halkán, de Micaela mindig csak ezen
egyetlen versszakot hallhatta meg tőle.
Ugy látszik, hogy többet nem ismert a dalból.

„Hajamból egy fűrtöt levágok majd ne-
ked,” énekelte a leányka. „Kibontottam ha-
jam, s levágtam a fűrtöt. Barátomat akartam
vigasztalni vele, ki most oly szomorú, oly
bánatos egyre. Oh! az én kedvesem ott eped
a mély tömlőc fenekén, nem fogja már fűrt-
jeimet hizelegve simogatni végig. Fekete
hajamból fűrtöt küldtem neki, hogy arra a
puha, gyenge láncra emlékeztessen őt, mely
soha, de soha többé nem fogja övezni.”

Donna Micaela jól emlékezte véste a
dalt. Ott esengett fülében gyermekkorra óta,
mint annak a nagy fájdalomnak előhírnöke,
mely még reá várt.

* * *

Donna Micaela akkoriban órákosszat
is elüldögélt San Pasquale temploma előtt.
Amint ott mészázva merengett, csodás dolgo-
kat látott képzeletben az Aetna lomha hátán.

A látatakart földön át hosszú vasuti
kocsisor robogott 'elő a ragyogó sinpáron.
Csupa diszkoci. A pályatest két oldala zász-
lőkkal volt rakva, a mozdonyt szinte ellepte
a sok illatos virágkoszorú, s lombfüző; az
ülöhelyek mindenütt puha, lágy bitorral be-

vonva. A megállóhelyeken kalapját, kendőjét lengetve, örömmujongva kiáltja a tolongó tömeg: „Eljen a király! Eljen a királyné! Eljen az új vasut!”

Tisztán, érthetően hallja ő maga is, hisz ott ül az egyik kocsiban. S mennyire ünnepelik, mennyire lelkesednek érte! Diadalmenetben kísérik a királyi pár elé, mely leereszkedő, nyájas mosollyal mond köszönetet azért, hogy létrehozta a vasutat. „Kérjen bármi kegyet, hercegnő, — szól hozzá a király, — miközben az Alagonák ősi címét már odaajándékozta neki.

— Uram, király, — felelte ő erre, miként a mese beszélte ezt, — nem kívánok egyebet, csak azt, hogy az utolsó Alagonának adja vissza szabadságát!”

Es a király megadta neki. Nem utasította el a kérelmet, hisz ő teremtette meg a vasutat, mely az egész Aetnavidékre jólétet, s boldogságot áraszt majdan.

* * *

Mikor Donna Micaela olykor felemelte karját, s ruhája ujjá hátraacsuszott kezén, mindenki észrevette, hogy karkötőül ócska, rozsdás vaskarikát visel. Valahol az uton szedte föl, s tenyerén keresztül huzva hordozta mindig. Ha ő maga látta, vagy csak érintette is, megijedve sápadt el hirtelen, s könybe lábadt szeme mitsem akart tudni többé a világról.

O most képzeletében egyre csak azt a börtönt látta, mely olyan, mint a velencei dogepalota tömlőce. Alacsony, szűk, dohos pincelyuk, hová a picinyke vasrácsos ablakon csak elvétve tévedt be a mosolygó nap sugar. A falbavert karikáról sulyos, nehéz bilincs csúng le hosszan a földre, másik vége, mint a kigyó fonja körül a szegény rab kezét és nyakát.

Ah! Ha az ő nagy szentje valamiképp csodát tenné! Ha a nép fölkarolná, s pártolná a tervet! Oh! bár ő maga tudna oly hirt vagy nevet szerezni, hogy kieszközölhetné vele szabadságát annak a szerencsétlen fogolynak! Hisz belepusztul, ha segítségére nem siet! Az a vasgyűrű csak vágódjék jó mélyen a husba, csak vérezze fel kezét, így legalább egy pillanatra sem fog megfélemlézni róla.

(Folyt. köv.)

215/1908. végreh. szám. 352-1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróságnak 1907. évi V. 1068/1 számú végzése következtében dr. Mamuzsich Bódog szabadkai ügyvéd által képviselt Dulics József javára, Laki Pál ellen 280 kor. s jár. erejéig 1907. évi aug. hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 drb cséplőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi V. 255/5 számú végzése folytán 280 korona tőkekövetelés, ennek 1892. évi október hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 163 korona 80 fillérben bíróságilag már megállapított költségek erejéig, Györgyén-pusztán, Morovica mellett leendő megtartására 1908. évi április hó 16-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi március hó 24-ik napján.

Vigh Aladár,

kir. kir. végrehajtó.

Kőbányai palackozásu
patent angol dugaszolással ellátott
legkitünőbb
KORONASÖR
kizárólag
a „Park”-Kávéházban
kapható. 350-10-2

Szőlőoltványokat

szállít. faj-tisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**

Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának **fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

126-47-37

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papiron) ivenként	—	08	17	Formatio de Capellanis	10 péld.	— 30
2	Bérmáltak anyakönyve	—	08	18	Formatio de Parochis	—	40
3	Egybekeltek anyakönyve	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.)	50 drb	1 50
4	Meghaltak anyakönyve	—	08	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez	—	1 —
5	Misealapítványok naplója	—	05	21	Bérmacédula	—	20
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.)	—	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből	—	1 50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	—	06	24	Családi értesítő	—	1 50
7	Kegyessé alapítványok naplója	—	05	25	Eljegyzési értesítés	—	1 —
8	Kegyessé alapítványok pénztári számadása beliv	—	06	25b	Insinuatio sponsalium	—	1 —
8a	„ „ „ küliv	—	06	26	Dimissio	—	1 —
9	Templompénztári napló	—	05	27	Alapító levél	25 drb	1 —
10	Templompénztári számadás, küliv	—	06	28	Nyugtanyakönyveske az egyh. pénzt. adóssai számára	—	1 —
10a	„ „ „ beliv	—	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	— 40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	— 40	30	Latin misejegyzék	10 iv	— 40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	—	40	31	Párbér napló	10 iv	— 40
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	—	40	32	Kötelezvény	50 drb	1 —
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	—	40	33	Gyónó cédula	50 drb	2 —
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	—	20	34	Ésketési bizonyítv. anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1 —
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	—	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1 —
				35n	„ „ (német szöveg)	50 drb	1 —
				35b	„ „ (bunyevac szöveg)	50 drb	1 —
				36	Jegyessé anyakönyve (merített papir)	ivenként	— 08
				37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1 —

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 március 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.